

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון ד"ר א. מרטון

6 OLDAL (értéktöbblet: 4 SEKEL) TEL-AVIV, 1981 NOVEMBER 24., KEDD 10.142 sz.

„A VELENCEI NYILATKOZAT ÉRTELMEBEN”

Franciaország, Anglia, Olaszország és Hollandia bejelentette részvételét az ellenőrző alakulatban

A négy állam említést tesz a PFSz bevonásáról a béketárgyalásokba

A Közöspiac négy tagállama: Franciaország, Anglia, Olaszország és Hollandia tegnap bejelentette, hogy részt vesz a színáji ellenőrző alakulatban.

A négy ország fővárosában egyazon időben kiadott nyilatkozat hangoztatja, hogy a határozat a Közöspiac politikájából ered, a velencei határozat értelmében, azaz, „garanciák Izrael biztonságát illetően, ugyanakkor azonban igazság és önrendelkezési jog a palesztin nép számára”.

„A velencei határozatból kiderül, — hangoztatja a nyilatkozat —, hogy a PFSz-t bevonják az átfogó közelkeleti béketárgyalásokba”.

A négy állam hangsúlyozza, hogy az ellenőrző alakulatban való részvétel semmiféle kapcsolatban sem áll a Camp David-i megállapodások más részeivel. „Az ellenőrző alakulat feladata csupán a nyugalom biztosítása Szinájban az izraeli kivonulás után”.

Franciaország, Anglia, Olaszország és Hollandia nyilatkozata rámutat arra, hogy részt vesznek az ellenőrző alakulatban semmit sem változtat politikájukon a közelkeleti konfliktus más vonatkozásával kapcsolatban.

„Az Izrael és Egyiptom közötti béke az első lépés átfogó meg egyezés felé. Izrael kivonulása Szinájból a BT. 242. számú határozatában foglalt követelés megvalósításának első fázisa, nevezetesen, hogy Izraelnek ki kell vonulnia az összes területekről”.

A négy állam hangoztatja azt is, hogy hajlandó részt venni „más olyan megállapodásokban is, amelyek szintén kapcsolatban állnak Izrael kivonulásával megszállt területekről”.

A Közöspiac hat más állama hozzájárult a négy állam részvételéhez az ellenőrző alakulatban. A tíz tagállam közös nyilatko-

zatot is kiadott, mely hangoztatja, hogy az ellenőrző alakulatban való részvételéről szóló határozat célja elősegíteni a haladást olyan békefelkészítési irányba, amelynek alapja „közös megegyezés az összes államok létezési jogáról és biztonságáról, a palesztin nép önrendelkezési jogának biztosítása mellett”.

Párizs (—). A francia külügy minisztérium felszólította a közelkeleti konfliktusban érintett feleket, hogy kezdjenek tárgyalásokat átfogó elrendezésről:

„Franciaország nézete szerint, ezekbe a tárgyalásokba bele kell vonni a palesztinokat, valamint a PFSz-t, azt a szervezetet, mely a palesztinok küldelmét folytatja. Szináj visszakerül Egyiptomhoz, elősegíti Egyiptom és a többi arab állam kapcsolatainak javulását”.

Kairó (—). Egyiptom megelégedésel vette tudomásul a négy állam nyilatkozatát. Butrusz Ráhi külügyi államminiszter azt mondta, hogy az európai államok részvétele az ellenőrző alakulatban, nem jelenti azt, hogy ezek az országok nem indíthatnak új kezdeményezést a közelkeleti béke elérésére.

Az Abu Chácéra-per tárgyalása

Tel-Avivban tegnap folytatták Abu Chácéra munka-, népjóléti- és klímügyi miniszter és volt munkatársa, Mose Gábaj büntetőper tárgyalását.

Métál rendőrszázados, aki az Abu Chácéra-alappal kapcsolatos vizsgálatot folytatta, tanu-vallomásban előadta, hogy az első információk ebben az ügyben akkor kerültek a rendőrséghez,

IDŐSEK OTTHONA

befogadunk szülőket, otthonias légkör, orvosi felügyelet. Kedvező fizetési feltételek, — kóser konyha. 03-733291 • 724443 (szombat kivételével)

amikor a miniszter unokatestvére ügyében folytattak nyomozást, aki tagja volt az Abu Chácéra-segélyalap vezetőségének. A tanu bemutatott a bíróságnak bizonyos okiratokat, melyek pénzügyi kapcsolatokkal kapcsolatosak; a belügyminisztériumtól a rámlái városházának az Abu Chácéra-alap céljaira.

A tárgyalás zavartalanul folyt le, s azon ismertették, Abu Chácéra miniszter rendőrségi vallomását, melyben azt mondta, hogy az anja nevét viselő pénzalap ügyeit munkatársa, Mose Gábaj vezette, és semmiféle bizottság sem ellenőrizte a pénzek kiosztását. Azt mondta, hogy a pénz-alapból „különböző embereket támogattak”, de nevekre nem emlékszik

A szíriai kormány megbélyegezte az európai államok határozatát. A hivatalos szíriai hírszolgálati iroda szerint, az európai államok részvétele az ellenőrző alakulatban, „a Camp David-i megállapodások elismerését jelenti”.

Az angol külügyminiszter levelet intézett a Fezben tanácskozó arab külügyminiszterekhez, melyben hangoztatja, hogy a színáji ellenőrző alakulatban való részvétel nem jelenti a Camp David-i megállapodások elismerését.

AZ ÉV VEGEIG

Tízmillió munkanélküli a Közöspiac országaiban

Luxemburg (Reuter). — A Közöspiac statisztikai hivatala által tegnap kiadott jelentés szerint a folyó év végéig előreláthatólag tízmillió munkanélküli lesz a Közöspiac országaiiban. — Októberben 9,7 milliót tett ki a munkanélküliek száma, 31,4 százalékkal többet, mint az előző év azonos időszakában.

Októberben a legnagyobb munkanélküliség Belgiumban volt, ahol a munkaerők 12,7 százaléka nem jutott munkához, utána pedig Anglia következett, ahol a munkaerők 11,5 százaléka nem dolgozik.

Franciaországban ez az arány 8,8 százalék. Franciaország szocialista kormánya hangoztatja, hogy a munkanélküliséget tartja a nyugati államok legnagyobb problémájának, s a kérést új befektetések segítségével kell megoldani.

REAGAN MEGVÉTOZTA A KÖLTSÉGVETÉSI TERVEZETET

Reagan elnök tegnap megvétózta a kongresszus által jóváhagyott költségvetési tervezetet, — mert túlzottnak találta.

Tegnap délután elhangzott televízió-interjúban azt mondta, hogy hajlandó lett volna kiegyezésre, de a benyújtott javaslatok „távol álltak az elfogadhatótól”.

Most történt meg először, hogy Reagan vétót emelt a kongresszus határozata ellen.

VALUTAÁRFOLYAMOK

USA-dollár	14.56	10.00
Angol font	27.52	28.36
Német márka	6.40	6.59
Francia frank	2.48	2.61
Svájci frank	7.98	8.23

EGYPTOMMAL VALÓ KAPCSOLATAI MIATT

Követelik Szudán kizárását az Arab Ligából

Kairó: „Hajlandók vagyunk megjavítani kapcsolatainkat az arab világgal”

Fez (—). Líbia és Szíria követeli Szudán kizárását az Arab Ligából. A szíriai és líbiai külügyminiszter, a marokkói csúcskonferencia előkészítő megbízottjai vetette fel ezt a követelést, azzal az indoklással, hogy „Szudán szoros kapcsolatokat tart fenn Egyiptommal”.

Egyiptomot — mint ismeretes — az Izráellel kötött békeszerződés miatt zárták ki az Arab Ligából.

A többi arab külügyminiszterek nem fogadták el a javaslatot, valószínű azonban, hogy az napirendre kerül a csúcskonferencián.

Szudánból tegnap közölték, hogy Dzáfer Numeiri szudáni államfő nem vesz részt a csúcskonferencián, illetve helyettesével képviselteti magát. Numeiri néhány nappal ezelőtt még úgy nyilatkozott, hogy részt vesz a csúcskonferencián. Nem ismeretes, hogy miért változtatta meg álláspontját.

A tegnapi előkészítő megbeszéléseken főleg a libanoni helyzettel foglalkoztak.

Líbia és Szíria már hivatalosan bejelentette, hogy ellenzi a Fahd-tervet.

Kairó (UPI). „Egyiptom hajlandó megjavítani kapcsolatait az arab világgal, annak érdekében, hogy létre jöjjön az arab egység, és közösen lehessen tevékenykedni a palesztinok önrendelkezési joga megvalósításáért” — közölte tegnap az egyiptomi parlament arab ügyekkel foglalkozó bizottsága.

A nyilatkozat megállapítja még, hogy „Egyiptom hajlandó elfelejteni a múltat és új fejezetet nyitni a többi arab állammal való kapcsolataiban”.

Megfigyelők rámutatnak arra, hogy a nyilatkozat kiadására a marokkói csúcskonferencia előkészítő megbeszéléseinek időpontjában került sor.

A SZÁMVEVŐK SZTRÁJKJA

A vallási tanácsok (hitközségek) alkalmazottai két hónapja nem kaptak fizetést, az állami számvevők sztrájkja miatt.

A vallási tanácsok szervezetének elnöke azzal a kéréssel fordult a pénzügyminiszterhez és a vallásügyi miniszterhez, hogy a havi fizetés-kiutalásokat a számvevők megkerülésével, közvetlenül a vallási tanácsokhoz juttassák.

GÁDÁFI MEG AKARJA GYILKOLTATNI A NIGERI ÁLLAMFŐT

Az amerikai Philadelphia Bulletin című lap tegnap azt írta, hogy Gádafi líbiai diktátor meg akarja gyilkoltatni a szomszédos Niger államfőjét, mert az korlátozta a Líbiába irányuló uránium szállítást.

Néhány magasrangú nigeri hivatalnok pár hónappal ezelőtt Líbiába szökött, s ezek részt vesznek a gyilkosság előkészítésében.

Az amerikai lap, megbízható forrásokra hivatkozva, közölte a hírt.

FEGYVERKEZIK A VILÁG

A világ államai évente 550 milliárd dollárt költenek fegyverkezésre. Ez az összeg megfelel a világ „szegényebb felén” élő lakosság egy évi összeresztésének. A jelzett összeg ötödörészét fordítják atomfegyverkezésre — közölte egy Washingtonban készített kimutatás, amely megállapította azt is, hogy a világ összlakosága harmadrésze számára nincs biztosítva a létminimum.

110 MILLIÓ SEKEL AZ EGEDNEK

A közlekedésügyi minisztérium 110 millió sekelt juttat az Eggednek, hogy elhárítsa a sztrájkveszélyt.

Az Egged vasárnap este bejelentette, hogy sztrájkba lép, mert a közlekedésügyi minisztérium nem akarja megadni tartozását a kooperatívának.

Az Egged titkársága közölte, hogy a beígért 110 millió sekelt sem oldja meg teljesen a problémát.

JÁMITI KERESKEDŐK TILTAKOZÁSA

A jámiti kereskedők — mintegy száz család — elhatározták, hogy visszaadják személyazonosság igazolványukat, rokkantsági igazolványukat és katonakönyveiket.

Tegnap megkezdtek az okiratok összegyűjtését, hogy vasárnap átadják az államelnöknek. Azt hangoztatják, hogy ez tiltakozó megnyilvánulás, amiért „a kormány nem tárgyal velük kártérítéssel és követelések nem találhatnak meghallgatásra”.

AMERIKAI

HARCIREPULÓK EGYPTOMNAK

Kairó (—). Egyiptom további 40 F-16 típusú harcirepülőt akar vásárolni az Egyesült Államoktól, azon a negyvenen kívül, melynek eladását Washington már jóváhagyta. Ezek a gépek a legmodernebb, közepes távú levegő-levégő rakétával lesznek felszerelve.

Tegnap látogatást tett Egyiptomban az amerikai léghaderő kioldottsága, amelynek vezetője közölte, hogy Egyiptomban 120 F-16 befogadására tesznek előkészületeket. Az első gépek márciusban érkeznek Egyiptomba.

ALONI ÉS SZÁRID A HAZROBBANTÁSOK ELLEN

Sulámit Aloni és Joszi Szárid képviselők tegnap levelet intéztek Begin miniszterelnökhöz, amelyben hangoztatják, hogy az a tény, hogy a Máarách-kormány idején is robbantottak házak, nem csökkenti a mai házrobbantások súlyosságát. A két képviselő rámutatott arra, hogy ők a Máarách-kormány ideje alatt is tiltakoztak a házrobbantások ellen.

Begin miniszterelnök a vasárnapi minisztertanácsban azt mondta, hogy a rendelkezésére álló adatok szerint, a Máarách-kormány idején 1124 házat robbantottak fel, a Likud-kormány alatt pedig negyvenet.

HURWITZ

UJRA A KNESZETBEN

Jigál Hurwitz, volt pénzügyminiszter újra Kneszet-tag lett, és tegnap tette le az esküt a plénumban.

Hurwitz a Telem tagja és a közelmúltban elhunyt Mose Dájan helyére került.

LEVONJAK

A SZTRÁJKNAPOKAT

Az El-Al alkalmazottak fizetéséből levonják a sztrájknapokat. A levonás három részletben történik.

A kormány és a vállalat igazgatótanácsa úgy döntött, hogy nem tesz engedelmeket ebben a tárgyban.

★ A szíriai hadsereg tegnap nagyarányú hadgyakorlatot tartott szárazföldi alakulatok és a léghaderő bevonásával.

El Chatib belehalt sebeibe

Juszuf el Chatib, a Ramalla körzeti arab faluszövetség elnöke, akit merénylők egy héttel ezelőtt súlyosan megsebesítettek, belehalt sebeibe. Fia, Kasszem, a merénylet során azonnal életét vesztette. A PFSz vállalta a felelősséget a merényletért.

El Chatib temetését tegnap délután tartották.

A faluszövetségi szervezetek az izraeli kormány támogatásával alakultak Chevron, Ramalla és Bét Lechem körzetében.

A bét-lechemi és chevroni faluszövetségek elnökei azzal a kéréssel fordultak a katonai kormányhoz, hogy tegye lehetővé a lakosok önvédelmi fegyverekkel való ellátását. Musztafa Dudin, Bét Lechem körzet faluszövetségének elnöke azt hangoztatta, hogy „el Chatib gyilkosai nem lehetnek a palesztinok képviselői, s el fogják nyerni méltó büntetésüket”.

A ramallai katonai kormányzó látogatást tett a gyászoló családnál.

GILÁDI LEA HELÉN

halálának 2-ik évfordulóján, csütörtökön, 1981 november 26-ikán, déli 1 órakor

ÁZKARÁT

tartunk a Kirját Saul-i temetőben.

A CSALÁD

A HITACNDUT OLÉJ HUNGÁRIA

KULTURÉST
A tel-avivi Hitacndut Oléj Hungaria és Bné Herzl rendezésében 1981. NOVEMBER 30-AN, HÉTFŐN ESTE PONTOSAN 7 ÓRAKOR Kiemelkedő filmjüket bemutató lesz a HOH. Hájárkon 61. sz. alatti nagyszínházban.
A nemet televízió zsidó tárgyú filmet készített, amelynek középpontjában egy zsidócsalád problémái áll. A film címe: „Erinnerung”. Visszaemlékezés. Főszerepben: HANNELORE SCHROTH és RONAI ANDRÁS. Közreműködik: RAFAEL KLATSKIN. A film játékidője: 75 perc. A filmet dr. BENEDEK PÁL konferálja.
Ezekben a napokban vetítik a filmet Nemetországban, — egyidőben mi is bemutatjuk a magyar zsidó tagjainak.
Költséghozzájárulás: 20 sekel. Pénztámasztás este: 6 órakor.
PONTOS MEGJELÉNEST KERÜNK! Mindenkit szívesen látunk és szeretettel elvárunk!

ARANYKOR KLUB

Tel Aviv Kálischer u. 48.
Ertesítjük mindazokat akik befizettek az Eljót-Sarm-i kirándulásra, hogy tekintettel a zord időjárásra, a kirándulást a kirándulást elhalasztjuk. Kérjük szívesen értesítsék. A befizetett összeget csutokkor, vasárnap és kedden visszakapják 14.30-17.30-ig a fenti címen.
A Vezetőség

APRÓHIRDETÉSEK

- „MAGI-CLEAN” otthonában tisztít szőnyeget és kárpitozott bútorokat. 652-70645.
- VESZUNK használt bútorokat, frizsidereket, felszámolókat, régiéseket. 04-662066, 04-532861, 04-85009, Haifa.
- VESZUNK ALKALMILAG varrógépeket jó áron. 03-823716
- MAGDA fogászati laboratórium vállal sürgös protézis-javításokat; fél óra alatt. Nyugdíjasoknak 25 százalékos engedmény. Tel-Aviv, Balfour 27.
- SUPERCHOM. Jafo, Jehuda Markora 8. tel. 831864, 823814, 04-640861 email napboylerek, 10 éves jótállás kényelmes fizetési feltételek. A „Machon Hatanim Hajsziarait” ellenőrzése alatt.
- HERZL vesz bútorokat, frizsidereket, televíziókat, szőnyeget, felszámolókat, házhoz jövek. 823350.
- BARAK HASEMES” nap- és villámboylerek a Machon Hatanim el. lenőrzése alatt! 839593 és este 850988
- CHAJIM vesz frizsidereket, antik bútorokat, szőnyeget, televíziókat, felszámolókat, stb. 834337.
- „JICCHAK” VESZ HAZTARTÁSI cikkeit, órásekeket, felszámolókat, bútorokat, villamosági dolgokat 820653.
- „NISZIM” vesz szőnyeget, frizsidereket, bútorokat és antik tárgyakat. 313-485, 311-845, 836-315.
- FREDI vesz bútorokat, frizsidereket televíziókat, szőnyeget, nagycéket és antik tárgyakat. 835866 és este 836562.
- NYULSZOR ZAKÓK 1000 sekel, vállalkozásokat, tanácsokat, nagyban áron. Goldstein, T. A. Rámban 22. tel: 614115.
- NYIL JEGYBEN SZÜLETETT, 50 éves nyúl természetű intellektuális barót keres 32-ig nemetországi közös élethez. Kisgyerek nem akadály, de inkább anélkül. Jövendő házasság lehetőség. Ajánlatokat leveleiben POB. 24123. Tel Aviv 61240 címre. Telefonszám közlése előfeltétel, miután Izraelbe akarok la togatni és személyesen megismerni. Gyónorizsép nők, akik fényeket is mellékelnek, előnyben. Ezeket telefonon meghívom előbb, mint a többiek.
- „JOSZEF” MINDENT VESZ, frizsiderek, bútorok, órásekek, antik tárgyakat 832-241 és este 855-087.
- HAMAVRIK nagytakarítás, polish és feregirtás lakásokban, engedély 1250. Tel-összege 313599, 310030
- KFRESINNK LAKÁSOKAT, házakat és telkeket Tel Avivban, megvetésre, kúncsenzert és bérbé. - „Barak”, tel. 03-238624.
- MODERN PARÓKÁK minden színben, férfiaknak és nőknek, 170 sekel. Hajjalókat és fonatokat. Latogasson el! Szalon Ionel-Alenby 93, T. A. 290682
- AFEKAI VILLABA keresünk idősebb házaspárt (a nő kintinon főzőn és a férfit a ház és a kert karbantartásához) külön lakás helyben, jó feltételek. 03-263175
- ÖRÖKET KERESUNK váltott műszakra Tel Aviv, Cholon és Herzlia környékén. Jelenlegi személyesen személyazonossági igazolvánnyal és 2 képpel az „Agudat Hasomrim”-nál. Liliensblum 29, Tel Aviv, jó feltételek.
- BÁT JAMBAN 3. első emelet, front, azonnal, Givati utcában, 42.000 dollár tel: 864789.
- NŐI KONFEKCIÓ keres varrónőket otthoni szalon munkára, tel: 654849.
- HAIFAN, Jozrailla kiadó 3 1/2 szobás 84 négyzetméteres lakás, telefonnal. Erdelklóds 03-867882.
- RAFI — frizsiderek festése otthonában minden színben, az egész országban, 03-625110, 052-33012, 02-221075
- 300. — ORANKENT plusz utazás, Singer és overlock varrónőknek, további juttatások, 806328, 808797
- „JOSZEF MINDENT vesz, frizsiderek, bútorok, órásekek, antik tárgyak 832241 és este 855087.
- 3 1/2 SZOBA MACHANAJMBAN III. em., tágas, felújítva 63.000 dollár 391931.

«Teát, vagy kávé parancsol?»

— KÉRDEZTE KREISKY BURGTÓL

— Teát iszik inkább, vagy kávé? — ez volt az első kérdése Bruno Kreisky osztrák kancellárnak dr. Jozsef Burg izraeli belügyminiszterhez, amikor vasárnap délután felkereste őt Bécsben, a Ballhaus-Platzon lévő kancellári hivatalban.

A kérdés nem véletlenül lett feltevé, hanem utalt arra a kínos incidensre, amely az izraeli kormány hivatalos képviselőjének legutóbbi látogatásakor történt. Bécsben. — A néhai Golda Meír 1973 szeptemberében, röviddel a jom-kipur-i háború kitörése előtt járt Bécsben azzal a szándékkal, hogy elnyerje az osztrákok jóváhagyását, engedélyezték továbbra is a szovjet zsidók utazását Ausztrián keresztül. Golda Meír a látogatás után megrökönyödve mesélte, hogy Kreisky még csak egy pohár vízzel sem kínálta meg.

BRUNO KREISKY

...udvariasabban viselkedett

Annak ellenére, hogy az osztrák kancellár ezúttal udvariasabban viselkedett, a megbeszélések során nem volt érezhető közzeledés a két ország közt. Nyolc év óta először látogatót el az izraeli kormány tagja Ausztriába — s ezúttal első ízben a Begin-kabinet megbízottja.

A találkozás fél órással kezdődött, de két órán át tartott, kétszer annyi ideig, mint ahogyan azt tervezték. Azonban a beszélgetés nem négyzsekműt folyt, mert jelen volt Jiszchár Ben Jákob, Izrael bécsi nagykövete is.

Megfigyelők szerint a nagykövet Jicchák Sámir külügyminiszter kifejezett kérésére jött el.

ugyanis Sámir levele ellenezte a találkozás létrejöttét Kreiskyvel.

A megbeszélés befejeztével Kreisky dr. Burgnak engedte át az elsőbbségi jogot, hogy nyilatkozzék a sajtó előtt. A belügyminiszter — többek között — azt mondotta, „nem lepte meg, hogy a kancellár sok ismerettel rendelkezik a közkeleti ügyekben”, habár nem egyeztek meg minden kérdésben, főleg, ami a Nyugati Partvidéken élő arab lakosságot illeti. Hozzáfűzte még dr. Burg azt is, hogy nem tárgyalta Kreiskyvel a Fahd-terv részleteiről, de „a kancellár felkérte Izraélt, hogy vizsgálja felül ezt az ügyet tüzetesen”.

Bruno Kreisky beszélt ezután és kijelentette, hogy nagyon megkönnyítette a kettőjük közötti beszélgetést az a tény, hogy „dr. Burg és én ugyanahhoz a nemzedékhez tartozunk, amely szörnyű dolgokat élt át, mint például két világháborút és azok következményeit, a 30-as évek eseményeit és az európai zsidóság megsemmisítését”.

SEMKÖZT A KÉPERNYŐVEL

Dilemma az ügyvédi felelősségről

Járon London érdekes sorozata, a „Dilemma” ezúttal az ügyvédi felelősség kérdéseivel ismerette meg a nézőt. Még nem felejtettük el a legutóbbi műsort az orvosok etikai felelősségével kapcsolatban és az összehasonlítás elkerülhetetlen.

Jáékosan oldotta meg a műsorvezető a kérdés felelősségét, mert nem elvi alapon foglalkozott, hanem konkrét formában kérdezte meg a vita asztala mellett ülő fiskálisokat, mennyire működne együtt adott esetben egy betörővel, akit éjjel ketőkről tartóztat le a rendőrség a bűncselekmény elkövetésének színterében és aztán az ügy különböző variánsai következtek — szintén kérdés formájában. Például, hogy mi van akkor, ha a betörő-gyanús ügyfél azt mondja az ügyvédjének, hogy ő nem tört be, viszont megérszakolt a környéken egy lányt, de ezt nem akarja beismerni semmiképpen a bíróság előtt...

információkat, amelyeket az ügyfelől — bírósági nézőszögből a vádlottól — megjött.

Cvi Lidszki, az egyik legismertebb nevű bünygyi védő azt mondja, hogy ő tökéletesen azonosul a védelemmel, de ha az ügyfél az ügyvédi rendtartásban foglaltakon túli együttműködést várja el tőle — például azt, hogy adjassa el az irrodában, vagy engedje ki a hátsó ajtón, mert a rendőrség üldözi — erről szó sem lehet. Ilyenkor azt tanácsolja, hogy adja fel magát és attól a pillanattól kezdve kölykevesztett anyatigrisként harcoljon a rendőrségen és a bíróságon.

Sokszinű és gondolatébresztő volt a műsor. Megismételjük — talán még érdekesebb lehetne a Dilemma, ha az egyébként rátermett és tehetséges Járon London valamivel kevésbé agresszív stílusban vezetné a vitát.

BENEDEK PÁL

Hol van az őserdő Natanján?

Azon vitatkoztak az ügyvédek, hogy ilyen és hasonló esetekben mi a teendő. Milyen tanácsot adjanak az ügyfélnek. Ismerje be a bűncselekményt, vagy tagadjon körömszakadást és az ügyvéd védje őt, holott tudja, a bűncselekmények az ügyfele volt az elkövetője.

Érdekes, hogy a vita során ki derült, hogy az ügyvédek között sincs egyetértés, ahogy az orvosok is egymástól eltérő módon

dekelteket, nyújtsanak be árajánlatot a város tulajdonában lévő ingatlanok biztosítására, közöztük épületek, telkek, ligetek, bokrok, sivatagok, pampák és őserdők — tűz- illetve természeti károk ellen...

(kardos)

ZSIDÓ FIATALOK ELFOGLALTÁK A TASSZ LONDONI IRODÁJÁT

Az angol fővárosból közölték, hogy a Chérut-mozgalom 25 tagból álló fiatal zsidó csoportja a múlt péntek este elfoglalta a TASSZ szovjet hírszolgálati iroda londoni irodahelyiségeit. A fiatalok ilymódon akarták tiltakozásukat kifejezni Anatolij Scserszki újabb, titokban lezajlott pere ellen, amelynek során további három évre ítélték. A kiérkezett angol rendőrség egy óra elteltével elváltította a helyiségből a tüntetőket.

HABIMA

Tel Aviv, november 24, kedd
FILOMENA
A kisteremben
MEDEA

RÖVID HIREK

- Az Aszáf-Hárofe kórházban meghalt Mabel Belker 34 éves rámlai asszony, akit a múlt héten férje kilökött a ház negyedik emeletén lévő lakásuk ablakából. A férj, akit letartóztatnak, előzőleg fel akarta gyújtani a feleségét.
- Jáir Aharoni professzor, a tel-avivi egyetem közgazdasági tanszékének előadója a legesélyesebb jelölt az új gazdasági csúcsmíniszterium államtitkári tisztségére. Mint arról beszámoltunk, Jákob Meridor, a gazdasági csúcsmíniszter elhatározta miniszterium megszervezését.
- Jákob Hártávi ezredes nevezik ki Jehuda és Somron katonai parancsnokká. Hint ismeretes, nemrégiben elválasztották a területiek katonái és polgári hatóságait és az utóbbi élére Menachem Milson professzort nevezik ki. Hártávi ezredes Judea és Somron folyó biztonsági ügyeiért lesz felelős, míg a múltban Söchem körzet parancsnoka volt. Erre a tisztségre most Fredy Jack alezredes nevezik ki.
- A haifai törvényszék háromhavi elzárásra és 50 ezer sekel pénzbüntetésre ítélte Jicchák Dángur 45 éves kirját-átai lakost. Dángur, akinek kioszkja van, az elmúlt pénzügyi évben 56 ezer sekel jövedelmet titkolt el az adóhatóságoktól.
- Egy 20 éves arab fiatalembert, aki egy tel-avivi mosodában dolgozik, három suhanc kirabolt. Miközben Jaffán az utcán sétált, rátámadtak és miután készpénzt nem találtak nála, letépték nyakáról aranyláncát.
- Több százezer sekel értékű heroint kobozott el a rendőrség Cholomban. A Tel-Giborim negyedben az őrzőket két kábítószerekkel megrökönydítették és lettek figyelmes. Négyet közülük előállítottak, az ötödik kerelt el. A heroint eladásra kész állapotban találták meg egy elhagyott ház mellett, a falat.
- Joram Aridor pénzügyminiszter dr. Járid Plessner nevezte ki gazdasági tanácsadójává. A 46 éves Plessner az egyetem közgazdasági fakultásának gazdasági előadója Rechovonon.
- Jehuda Háber, a revizionista mozgalom egyik megalapítója, Tel Avivban 67 éves korában elhunyt. Az Ecel aktív tagja volt és az angol mandátum idején Latrunban volt bebörtönözve. Temetését nagy részvét mellett tartották a Náchlát Jicchák-i temetőben. Az elhunytban Ejtán Háber újságíró édesapját gyászolja.
- Jiszráel Gottlieb közölte a bné-bráki polgármesterrel, hogy lemond tisztségéről, mint helyettes polgármester. Gottlieb a pártjával, a VNP-vel már előzőleg közölte a lemondást, miután tudomására hozták, hogy elhatározta leváltását.
- Érdekes, szinte precedens nélküli álló ítéletet szabott ki Michá Lindenstrauss, a haifai törvényszék bírja egy akkori közbűnösre, akit abban találtak bűnösnek, hogy munkaadójától pénzt tulajdonított el. Ezért bírőtönbüntetés helyett „a nagyközönség hasznát szolgáló” büntetést mért ki rá, amelynek értelmében egy éven át aktív segítség kell nyújtania egy akkori család tagjainak, ahol az édesanya öngyilkos lett. A vádlottnak kétszer hetenként el kell látogatnia a családhoz és foglalkoznia kell a gyermekekkel.
- Amáció-nataknól, a Holt-tenger környékén a kőolajvadászat kezdtek. A furást kijelölt határok tételek finanszírozzák és remélik, hogy 330 méter mélységben kőolajra bukkanunk. Időközben tovább folytatják a furást Késárián, a régi amfiteátrum mellett.
- Az Izraelbe érkező turistaforgalomban nagy csökkenés érezhető az utóbbi hónapokban és jövő év márciusáig ez még fokozódik. A tavalyi évhez viszonyítva az idén 25 ezerrel kevesebb turista érkezett az országba az év első felében és ez mintegy 40-50 millió dollár veszteséget jelent az államkasszáknak.
- Egy herzliai lakos, aki 486 sekel tettezt be a totószelvények kitalálásába, egymaga taláta el mind a 13 eredményt és két millió százhuszezer sekel, vagyis 21 millió fontot nyert. Ez a legnagyobb nyereség eddig nem csak a totó, hanem más szerencsejátékok történetében is az országban. A nyertesről csak annyit derült ki, hogy fiatal herzliai munkásember és nő. Egyéb kint 55 totózó, akinek 12 találat volt egyenként 16.900 sekel nyert; a találatosok eredménye 1200 és a 10 találattal rendelkezők 145 sekel.

Agyátültetés Svédországban

A világhírű stockholmi Karolinska orvosi tudományos intézet orvosai az orvostudomány történelmében első ízben izomszöveteket készítenek átültetni Parkinson betegségben szenvedők agyába. Az orvosok mintegy tíz ilyen műtétet végeznek el, azonban csak olyan esetekben, amikor tudnak a betegek segíteni — közölte a „Svenska Dagbladet” című lap.

Hosszas kísérletezés után egyreken, a kórház etikai bizottsága jóváhagyta a műtét elvégzését. Erik-Olf Beklund professzor végzi az operációkat, de azt még nem közölte, hogy mikor.

A Karolinska intézet tudósai felfedezték, hogy a mellékvesemirigy hasonló anyagot termel ki, mint az agy; s ha ez az anyag hiányzik az agyban, — akkor az Parkinson betegséget okoz. Így tehát a mellékvesemirigy sejtjeinek az agyba való átültetésével igyekeznek segíteni a betegeknek. Belklund professzor kijelentette, hogy a műtét komoly előrehaladást jelent az orvostudományban, de egyben figyelmeztetett, hogy egyelőre nem szabad túlzott reményeket fűzni hozzá.

★ Esőkönyvek, férfi és női, corderoyból és gvapjából ★ zakók és bélelt kabátok ★ női blézerek bársonyból és gvapothból, ★ nőknek zakók corderoyból és tengerész-kabátok férfiaknak.

Az első izraeli kabát-üzem és exportőr készítményeiből
SALPETER Dizengoff 120
Tel-Aviv

Aha E...
tezési...
foglalkoz...
Izrael...
olyan ny...
elismert...
Izraelne...
van lét...
Egyesül...
rak és...
Izrael n...
csaknem...
identitás...
mely n...
politikai...
közösab...
elncél...
lama vo...
vezet m...
delkezik...
lam. He...
szempon...
mintegy...
személy...
terbe v...
és 120...
zik olya...
lőriai al...
tehat k...
lam lét...
málsan...
Izrael...
nyújt...
elismere...
gának...
lás utj...
terv ne...
sem elis...
Már...
tonsági...
rozatáb...
fejezés...
lálás Iz...
tek tört...
sék Izra...
amely...
mok lé...
tolt és...
számára...
gára ve...
ha akat...
hogy es...
lősségt...
ellenest...
az indo...
szi meg...
ba Izra...
engedm...
1967 é...
lamok...
megszó...
megegy...
gezésse...
és elh...
részeseit

★ TEL...
lapon...
IZRAEL...
olvasó...
kai foly...
Arje K...
fizető...
előző...
Haifa...
04 - 53...
mult é...
szemlé...

MIRŐL IR A HÉBER SAJTÓ

«A LÉTEZÉSI JOG»

Aba Even a Mááriban a „létezési jog” meghatározásával foglalkozik, rámutatva arra, hogy Izraelnek semmi szüksége olyan nyilatkozatokra, amelyek elismerik „létezési jogát”, mert Izraelnek olyan alapvető joga van létezni, mint ahogyan az Egyesült Államoknak. Szaudiárák és még más 150 államnak. Izrael nemzeti identitása régebbi, csaknem minden más nemzeti identitásnál. A legtöbb állam, amely ma részt vesz a nemzetközi politikai életben, minden vonatkozásban sokkal fiatalabb Izraelnél. Izrael az UNO 59. tagállama volt, míg a nemzetközi szervezetet ma 155 tagállammal rendelkezik, melyek javarésze új állam. Hetven tagállam lakosság szempontjából kisebb Izraelnél, mintegy száz tagállam az egy személyre eső jövedelmet tekintve vége szegényebb Izraelnél, és 120 tagállam nem rendelkezik olyan tudományos — technológiai alapokkal, mint Izrael. Aki tehát kétségbe vonja Izrael állam létezési jogát, nem látja normálisan a nemzetközi helyzetet.

Izraelnek, területi engedményért nem „létezési jogának” elismerése jár, hanem biztonságának megerősítése, ami tárgyalás útján lehetséges. A saudiai terv nem ígér sem tárgyalást, sem elismerést.

Már 1967-ben, amikor a Biztonsági Tanács 242. számú határozatában egységesen jutott ki fejtésre a nemzetközi álláspont Izraellel szemben, kisérték történetek arra, hogy kielégítse Izraelt olyan nyilatkozattal, amely „elismeri az összes államok létjogosultságát”, — palástolt és szegyenítő utalással Izrael számára arra, hogy Izrael is magára veheti ezt a meghatározást, ha akarja. Az történet azonban, hogy csaknem valamennyi felelősségtudattal rendelkező állam ellenezte ezt a doktrínát, azzal az indoklással, hogy ez nem veszi megfelelő formában szállításba Izrael jogait, amikor területi engedményeket követelnek tőle. 1967 és 1976 között ezek az államok többször szavaztak olyan megszövegezések ellen, amelyek meggyeznek azzal a megszövegezéssel, amelyért most tulzolt és elhamarkodott elismerésben részesítik Szaudiát.

Az arab javaslatokkal szemben a Biztonsági Tanács a 242. számú határozatban kijelente Izrael jogát, hogy „elismert és biztonságos határok között létezhes”, továbbá, hogy szűkségek olyan különleges biztonsági intézkedések, melyek lehetővé teszik ennek a feltételnek megvalósítását. A B. T. kihangsúlyozta azt az alapelvet (amely teljesen hiányzik a Fahd-tervből), hogy minden megoldás csak akkor jöhet számításba, ha Izrael is hozzájárul. Érdekes, hogy éppen Mubarak egyiptomi elnök jelentette ki ezekben a napokban, hogy minden olyan program, a-

* TELEFONON vagy levelezőlapon is — megrendelhető az IZRAELI SZEMLE, az igényes olvasó lapját. — Társadalmi-kritikai folyóirat. — Szerkesztői: Dr. Árje Kaddar. — Minden új előfizetőnek díjtalanul küld három előző számot a kiadónival: Haifa, Hámáávilim 5. Telefon: 04 - 531-813, vagy 231-814. — A múlt és jelen változatos havi szemléje.

mely nem nyeri el Izrael elismerését — nem egyéb szófeccserélésnél.

Ha Szaudia hajlandó megválni a „dzsihad” örült doktrínájától, akkor elvárhatjuk tőle, hogy további változás történjen álláspontjában. Nem az a lényeg azonban, hogy a jelen saudiai álláspontot az előző saudiai állásponttal vessük össze, hanem hogy a nemzetközi állásponttal hasonlítsuk össze. A Fahd program célja a 242. számú határozat hatálytalanságát, — mely határozat kölcsönösségen alapul. A saudiaiak helyett olyan nemzetközi politikát akarnak érvényre juttatni, amely csak az arabok törekvéseit ismeri el és szemel hony Izrael felett, melytől minden ellenszolgáltatás nélküli teljes visszavonulást követelnek.

A 242. sz. határozat hatálytalanságát mellett még egy cél vezet Fehd herceget: döntő esápassal szétzuzni a camp-davidi megállapodásokat.

Az izraeli-egyiptomi békeszerződés — a béke ügyének egyik legnagyobb győzelme a huszadik században — arab ellenszövegezésbe, európai kétkedésbe és az UNO részéről megbélyegzésbe üt

közlik. Talán meg lehetne érteni ezeket a reflexiókat, ha a camp-davidi megállapodások szemel hunynának a palesztinok érdekei felett. Valójában azonban a camp-davidi egyezmények nagymértékben kielégítik az arab érdekeket, mert biztosítják, hogy Izrael megszünteti a katonai kormányzatot és három-öt éven át arab autonóm tanács fogja irányítani a „területeket”, majd pedig Egyiptom, Izrael, Jordánia és a palesztinok képviselői döntenek ezeknek a területeknek vég sorsáról. A megállapodások vétő-jogot is biztosítanak a palesztinoknak, a fenti fórumon kidolgozott megállapodással kapcsolatban.

Csak a furcsa közlekedési diplomáciában lehet a camp-davidi megállapodásokat arab, vagy palesztin-ellenesnek beállítani. Épp felett, melytől minden ellenszolgáltatás nélküli teljes visszavonulást követelnek.

Csak a furcsa közlekedési diplomáciában lehet a camp-davidi megállapodásokat arab, vagy palesztin-ellenesnek beállítani. Épp felett, melytől minden ellenszolgáltatás nélküli teljes visszavonulást követelnek.

NEMZETI EGYSÉGGKORMÁNY

Dr. Jicchák Ráfél a Jediot Achronotban azt írja, hogy noha a nemzeti egységkormány ügye, a jelek szerint, pillanatnyilag lekerült a napirendről, mert Simon Peresz, az ellenzék vezére nem volt hajlandó elfogadni Begin feltételeit, a miniszterelnök pedig úgy véli, hogy az állam jelenleg nincs olyan súlyos helyzetben, amely indokoltá tenné a koalíció kiszélesítését.

A cikkíró furcsának találja, hogy Begin képes szemel hunyni azon veszélyek és nehézségek felett, amelyek ma mutatkoznak. A Likud vezetői sem állítják, hogy sikerült minden miniszterium élére olyan személyeket helyezni, akik meg tudnak küzdeni minden problémával, és ne volna szükség olyan, más, tehetséges emberekre, akik az ellenzék táborához tartoznak. Nincs szükség részletezni azokat a jeleket, amelyek tanúsítják, hogy politikai helyzetünk milyen mértékben romlott. Elég, ha néhányat emlíünk, amelyek nem csak Beginre és a kormányra, hanem az állam egyes lakosára nehezdednek.

1. Az Egyesült Államokban, amely Izrael főtámaszát jelenti, megintogtak azok az alapok, ame-

lyekre éveken át politikai küzdelmüket építették.

2. A zsidó, illetve izraeli befolyás csökkenése a washingtoni kormányzatra, amelynek legkiemelkedőbb jele az AWACS-üggyel kapcsolatos küzdelem elvesztése.

3. Szaudia befolyásának növekedése, mint „mérsekelt állam” és az Egyesült Államok szilárd támasza a körzetben.

4. A saudiai terv térdhódítása a nyugati országokban, mint a camp-davidi megállapodások alter natívája.

5. A nyugat-európai államok Izrael iránti támogatásának csökkenése és tömörülése az Izrael-ellenes velencei nyilatkozat köré, mely nagyon hasonlít a saudiai tervhez.

REAGAN ÉS POLITIKÁJA

Cháná Zemer a Dávárban aktuális problémák kommentálásával foglalkozva azt írja, hogy nézete szerint Ronald Reagan az egyik legrosszabb amerikai elnökként fog bekerülni a történelembe.

„Ez a feltételezés ma már nem

6. Változás lehetősége Egyiptom politikájában Szináj kiürítése után.

7. Az autonómia-terv várható bukása és annak kihatása az Egyiptommal kötött béke és a nemzetközi közvéleményre.

8. A PFSz megerősödése Libanonban.

Mindezek súlyos fenyegetéssé alakulnak és maximális felkészülésre, tervszerű és jól átgondolt politikai tevékenységre, megfontolt határozatokra köteleznek bennünket — hangoztatja dr. Ráfél, aki felteszi a kérdést, hogy Begin miniszterelnök, aki annak idején, a hatnapos háboru előtt — jogosan — annyira követelte nemzeti egységkormány létesítését, miért nem látja szükségesnek ezt most, amikor a ránk leselkedő veszélyek nem csakelybek annál, mint amelyek a hatnapos háboru előtt fenyegették az országot.

KI AZ UR A HÁZBAN

Schmuel Schnitzer a Mááriban az El-Al sztrájkjal kapcsolatos súlyos jelenségekről ír. Bevezetőjében rámutat arra, hogy a sztrájk maga „teljes örültés volt, ami csak akkor fog igazán bebizonyosodni, ha elérkezik a turista-szezon és az El-Al újra ki akarja venni részét az egyre szűkülő turista-forgalomból. Olyan folyamat volt a sztrájk, mely csak zavartelműséggel magyarázható, mert semmilyen normális tényező sem okoz magának ilyen súlyos veszteséget.”

A továbbiakban azonban Schnitzer azt hangoztatja, hogy valójában nem történt tévedés, hanem bizonyos szisztémáról van szó, amely urrá lett az izraeli gazdaság egyes ágazatain, s ezért az izraeli társadalom, illetve vezetőség a hibás. Annak ellenére, hogy előzőleg különböző miniszterek azt hangoztatták, hogy ha még egyszer sztrájk tör ki az El-Al-nál, nincs más megoldás, mint a vállalat bezárása, — a legutóbbi sztrájknál alig került említésre ez a lehetőség. Az igazgatótanács elnöke azt mondotta, hogy ha a vállalat újra megnyílik a sztrájk után, már nem lesz az, ami előtte volt. Ez valóban meg is történt, de nem abban az értelemben, ahogy az igazgatótanács elnöke értelmezte.

A kormány olyan okokból, melyeket csak ő maga ismer, nem az általa kinevezett igazgatóságot, hanem a sztrájkolókat támogatta. Mostanáig nem fordult elő állami vállalatok történetében, hogy a kormány az általa kinevezett igazgatóság háta mögött cselekedve adja meg az alkalmazottaknak, amit az igazgatótanács nem volt hajlandó megadni, azaz annak végső igazolását, hogy az alkalmazottak és nem az igazgatótanács a vállalat igazi ura. Most azonban nemcsak, hogy megkapták a sztrájkolókat, amit akartak, hanem olyan helyzet alakult ki, amelyben az igazgatótanács elnöke nem tehetett mást, mint hogy formálisan is jóváhagyja a kialakult szituációt és lemondjon.

Nem biztos, hogy egyedül Dávid Lévit lehet hibáztatni — az egész kormány aláasta az igazgatótanács hatáskörét. Az egész kormány volt az, amely az El-Al vezetését átadta az üzemi bizottságoknak. Ha lehet kollektív felelősségről beszélni, — akkor ez az. Ha még azt is emlékeztetünkbe idézzük, hogy ez az a kormány, amely azt követeli, hogy ne legyenek sztrájkok az állami szolgáltatásokban, hanem az esetleges munka-konfliktusokat választott bíróságok útján rendezzék, — akkor szemünk előtt bontakozik ki az, hogy a második Likud-kabinet milyen formában magyarázza ezeket az alapelveket.

Schnitzer a továbbiakban azt hangsúlyozza, hogy már régebben kialakult az a véleménye, hogy társadalmi problémákat és munkakonfliktusokat illetőleg semmi kü-

lönbség nincs a Máárib és a Likud kormányok között — és ostobaság azt mondani, hogy a Likud kormány erőlyesebb magatartást tanúsítana a munkakonfliktusok ügyében, mint a Máárib. Négy éve van uralmon a Likud és semmi sem változott azzal az időszakkal szemben, amikor az egész ország belefáradt a végtelen sztrájkokba és a Likud és a DAS azt ígérte, hogy náluk kis szakmai erőcsoportok nem fogják tudni „bezárnai az államot.”

Azok a módszerek, amelyekről a Máárib-kormányok idején bebizonyosodott, hogy nem vezetnek eredményre, mind a mai napig érvényben maradtak; az a gyengeség, amelyet az előző kormányok tanúsítottak erős szakmai csoportokkal szemben, mind a mai napig érezhető; az engedékenységre és meghátrálásra való hajlam, amely eddig minden kormányt jellemzett — főleg választások előtt — a jelen kormányra is vonatkozik.

Mint az előző kormányokra, is a jelen kormányra is alig gyakorolt hatást valóban kiskeresetű munkások súlyos helyzete. A bét-seáni Kítán munkások tömeges elbocsátása ellen tüntettek, azonban tízedannyi érdeklődést sem voltak képesek felkelteni, mint a 18 repülőmérnök, akiknek egy része hónapok óta veszi fel a fizetését anélkül, hogy bármilyen ellenszolgáltatást nyújtana és valamennyi kedvező ajánlatot kapott szakmai átképzésre, ami nem jár fizetés-csökkenéssel.

Az a 13 üzemi bizottság, amely az El-Al sztrájkolóinak segítségére sietett, semmiféle érdeklődést sem tanúsított a bét-seáni elbocsátottak vagy a gyémántszelők iránt, akik szintén rendkívül súlyos helyzetbe kerültek.

Ha ez a 13 bizottság valóban osztály-öntudatból és társadalmi érzékenységből tevékenykedett volna, akkor a szolidaritásukat más irányba kellett volna terelni, olyanok felé, akik súlyosabb helyzetben vannak, mint az El-Al repülőmérnökei. Csakhogy ez a 13 üzemi bizottság nagyon jól tudja, amit tud az izraeli kormány és tulajdonképpen minden izraeli: nálunk nem lehet egységes munkásosztályról beszélni, amely közös harcot folytat, hanem két munkásosztály létezik: az egyszerű dolgozóké, akik nagynehezen keresik meg napi kenyérüket és nincsenek patrónusaik a magas hivataloknál és az előkelő dolgozóké, akik magas fizetéseket kapnak és pozíciójuk biztosítva van, mert elég erősek ahhoz, hogy sztrájkfenyegetéssel megijesszék vállalatuk vezetését és a kormányt.

Ez a felosztás nem a Likud uralma alatt keletkezett, azonban nem is gyengült azóta, amióta az ugynevezett „jobboldal” uralodik az országban, sőt inkább azt mondhatjuk, hogy az erősek pozíciója az utóbbi időben még jobban megszilárdult.

Ami engem legjobban zavar — hangsúlyozza Cháná Zemer — és már zavart az amerikai választások napján is, az, hogy számos amerikai zsidó választópolgár, aki izraeli forrásokra támaszkodott, úgy vélte, hogy Reagan jobb lesz Izraelnek, mint Carter.

Az izraeli vezetőség sem értette meg, hogy bármennyire is sokat szenvedünk az amerikai demokráktól és az európai szociáldemokráktól, erőpróba idején a konzervatív reakciós tábor mindenkor még rosszabb lesz számunkra. A konzervatívok társadalmi hátterét ugyanis a nagytöke képviseli, a nagytökének pedig nincsenek erkölcsi skrupulusai. A nagytökének mindenkor anyagi érdekei vannak, és ebben a keretben mi mindenkor alul maradunk.

Ha miniszterelnökünk nem érti meg, ez nem meglepő. Az igazság azonban az, hogy a Munkapárt számos vezetője sem értette és nem érti meg most sem.”

AZ IZRAELI MAFFIA AMERIKÁBAN

Dov Goldstein a Mááribban interjú készített Micháel Bochner rendőrtábornokkal, aki most tért haza az Egyesült Államokból, ahol négy éven át az izraeli rendőrséget képviselte az ott működő „izraeli maffiával” szemben.

Goldstein rámutat arra, hogy Bochner, — akit Izraelbe hazatérve, a rendőrség belső ellenőrévé és panaszbiztosává nevezték ki, — először szegyenkező izraelinek érzi magát, és csak azután büszke rendőrtisztnek.”

Bochner hangoztatja, hogy mennyire szegyenelte magát az izraeli jórdoók bünszelekményei miatt Amerikában: „Nem fogadom el azt az állítást, hogy az amerikai hírközlő szervek anti-

(Folytatása az 5. oldalon)

Vészkorszak emlékmű?

Az kell, mondják a németek, de a szomszéd városban...

A németek tudathasadásának egyik legkülönösebb jelensége az a törekvésük, hogy egyszerre emlékezzenek és felejtessenek. Ez a lelki akrobatika főként akkor jut náluk kifejezésre, amikor a vészkorszak áldozatainak az emléket kell megörökíteni. Egyrésztől megértik, hogy ez erkölcsi kötelességük, egyben emlékeztető is a következő nemzedékek számára, emlékeztetés és figyelmeztetés. Másrészt viszont érvényesül ilyenkor az „éppen elég volt!” is, vagyis hogy nem kell túl sűrűn emlegetni a hitleri idöket...

Ennek a suta skizofréniának egyik következménye mutatkozott meg nemrégiben Dél-Németországban, a Leinfelden-Achterdingen nevű városkában, ahol a következő történt:

Két évvel ezelőtt két helybeli fiatalember azzal a követeléssel lépett fel, örökítsék meg annak a 111 fogolynak az emléket, akik 1944-45-ben az achterdingeni lágerben, az elzászi Netzweiler koncentrációs tábor fióklágerében pusztultak el. A helyhatóság jóváhagyta a követelést, tárgyalásba fogott két szomszéd faluval, s megállapodott velük abban, hogy mindhárom municipális egység 5-5.000 márkával járul hozzá a megoldáshoz. A határozatot ennek ellenére sem valósították meg, mert nem tudták megegyezni az emlékmű helyét illetően.

Legutóbb az egyik tárgyaláson megállapodtak abban, hogy egy a helyi szobrász által elkészített emlékművet a háborús hősök temetőjében fogják felállítani, annak a reptérnek a közelében, ahol annakidején a — többnyire zsidó — deportáltak építették a katonai kifutópályát. A községtanács egyik tagja azonban kifogásolta ezt, mondván, hogy ugyanabban a temetőben nyugszik, mint „hősi halott” az is, aki a kisváros náci pártjának volt a főnöke...

A helykeresők zsákutcába jutottak egy másik okból is. Akadtak, akik tiltakoztak az ellen, hogy az emlékművet a repülőtér közelében állítsák fel, mégpedig azzal az érveléssel, hogy „nem helyes, hogy az idegen utasok koncentrációs lágerét lássanak a helységben.” A terv támogatói erre azt felelték, hogy a szobrot csak a repülőtérre helyes felállítani, mert hiszen a deportáltak ott pusztultak el. Állítólag Achterdingenben nem kínozták a deportáltakat, hanem éhenhaltak, vagy a kiütéses tifusz végzett velük.

Egyelőre a vita tovább folyik Achterdingen és a szomszéd városban, Filderstadt között, s ennek során mindenki a szomszéd városka területén belül szeretné a vészkorszak áldozataira emlékeztető szoborművet felállítani.

A. D. Fischer

A HELYBELIEK

— Éveken keresztül, a második világháborúig — meséli a mellettem ülő, állandó utas szomszédom — egy litván— lengyel határmenti falu lakói különös módon élték nemzeti életüket, s felfogásuk talán példátlan volt: ők sem lengyeleknek, sem litvánoknak nem vallották magukat, hanem egyszerűen azt mondták, hogy ők HELYBELIEK. Tutocsnikok (tut — itt, helyben).

Vallásuk — katolikus, akár az őket körülvevő két nemzeté, s életcélul tűzték ki e nemzetek „kiterését”, minél több lengyel és litván „helybelivé” változtatását. Misszionáriusokként tevékenykedtek, s minden sikeres „átterés”, ugymond, nemzeti ünnep volt a falu részére.

Eddig a mese. Kérészemre sem

PLASZTIK LAPOK

azonnal raktárról, ívekben is, különböző vastagsága, színű és mintájú filmek, k emények és puhák (ezüst és arany is), ragasztóval vagy anélkül, továbbá Robex lemezek.

RABI TRADING,
Tel: 827315, 822926

1981. XI. 24.

Galili-Gemeiner Ervin:

ÖRÖM ÉS BÁNAT TANUJA

Beszélgetés Karmel-Weinberger Ávráhammal, a hadsereg volt főkántorával

Karmel-Weinberger Ávráham hiszen a kállói Taub rabbi dinasztia légkörében nőttem fel. A hatnapos háború után egy katonai jeepen magam mellé ültem, a rabbit Ráchel ósanyánk sírjához vittem — meséli Karmel-Weinberger főkántor.

A liturgiai részt vezette le Mose Dáján (második) házasságánál, hasonlóképpen Dáján lányánál, Jáélnak az esküvőjén Dov Szion tábornokkal, Ási Dáján menyegzőjén, valamint Ben Gurion unokájának, Járivnak, Jicchák Rábin volt miniszterelnök lányának, valamint Méir Amit tábornok fiának az esküvőjén. Árik Sáron honvédelmi miniszter, valamint Mota Gur tábornok volt vezérkari főnök esküvőjén is végezte a liturgiai részt.

A katonai esküvőkön túl a legnagyobb ünnepi esemény a központi szeder-estek liturgiai részének levezetése. Ezeket a vezérkari főnök, a hadsereg főrabbija, valamint magasrangú tisztek — családjaikkal együtt — vettek részt.

Chájim Weizmann professzort, Izrael első, majd Jicchák Ben Cvi második államelnököt, Lévi Eshkol miniszterelnököt, majd Ben Gurion, Jákov Dóri tábornokot, a Cáhál első, majd Mordecháj Meklef harmadik vezérkari főnökét, Jozsef Sprinzákot, a Kneszet első elnökét temette és Izrael háborúiban elesett hőseit.

— Ujenc koromban meghívtak egy katonai esküvőre, ahol felügyelt hangomra egy fiatal tábori rabbi-százados. Pár nappal később felmentettek a gyakorlatozás alól. Katonai kántor lettem, majd amikor a hadsereg első, szintén magyarszármazású főkántora leszerelt, a Cáhál főkántorává léptettek elő. Az akkori fiatal rabbi-százados, a későbbi Mordecháj Piron tábornok, a hadsereg második főrabbija lett, akivel Karmel-Weinberger hosszú katonai pályafutása alatt együtt működött. Hasonlóképpen elődjével, Gorennal is, akinek parancsnoksága alatt közel két évtizedet szolgált. Amikor a két tábornok - főrabbi-ról beszélgettünk, megkértük Karmel főkántort, hogy mondjon valamit róla, illetve közös munkájukról.

— Sok esküvőt, de — sajnos — még több temetést vezettem le mellettük. Mindkét főrabbi járatos ugy a zsidó, mint az univerzális tudományokban. Annak dacára, hogy mindketten a jezruszálemi egyetemen tanultak, mindegyikük egy-egy külön világot. Az egyik Kelet, a másik pedig Nyugat-Európa szülőtte s mint ilyenek az onnan gyerekkorukban magukkal hozott szokásokkal, mentalitással és kultúrával rendelkeznek. A harmadik — a jelenlegi — főrabbi, Gád Návon mellett nem sokat „énekel”, így nem sokat tud róla mondani.

Ezután a hadseregen kívüli cházánutjairól beszélgettünk. Évi szabadságát legtöbbször külföldi templomokban töltötte. Hat éven keresztül a párizsi „Rási” nagy templomban imádkozott elő a Félelmetes Napokon, 1969-ben Londonban, 1977-ben Floridában, míg a múlt évben Torontóban. Ezenkívül kilenc alkalommal a Félelmetes Napokon Tel Avivban állott az előimádkozó emelvény előtt.

Hogy milyen kapcsolatban van egykori „földijével”, a Rison Le cionban élő „kállói rebével”?

— Nemcsupán jóbarátságban vagyunk egymással — mondja —

hiszen a kállói Taub rabbi dinasztia légkörében nőttem fel. A hatnapos háború után egy katonai jeepen magam mellé ültem, a rabbit Ráchel ósanyánk sírjához vittem — meséli Karmel-Weinberger főkántor.

A liturgiai részt vezette le Mose Dáján (második) házasságánál, hasonlóképpen Dáján lányánál, Jáélnak az esküvőjén Dov Szion tábornokkal, Ási Dáján menyegzőjén, valamint Ben Gurion unokájának, Járivnak, Jicchák Rábin volt miniszterelnök lányának, valamint Méir Amit tábornok fiának az esküvőjén. Árik Sáron honvédelmi miniszter, valamint Mota Gur tábornok volt vezérkari főnök esküvőjén is végezte a liturgiai részt.

A katonai esküvőkön túl a legnagyobb ünnepi esemény a központi szeder-estek liturgiai részének levezetése. Ezeket a vezérkari főnök, a hadsereg főrabbija, valamint magasrangú tisztek — családjaikkal együtt — vettek részt.

Chájim Weizmann professzort, Izrael első, majd Jicchák Ben Cvi második államelnököt, Lévi Eshkol miniszterelnököt, majd Ben Gurion, Jákov Dóri tábornokot, a Cáhál első, majd Mordecháj Meklef harmadik vezérkari főnökét, Jozsef Sprinzákot, a Kneszet első elnökét temette és Izrael háborúiban elesett hőseit.

— Hogy melyik volt számára a legszomorúbb temetés a szám talanból? — Annak dacára, hogy több alkalommal érzékenyedtem egy-egy temetésen, számomra a legmegrendítőbb Árik Rege ezredes temetése volt, aki a Jordán völgyében a terroristák elleni harcban esett el.

— Annak dacára, hogy távozásomkor Mordecháj Piron tábornok-főrabbi nagyon szép elismerő levélben mondott köszönetet 25 éves szolgálatomért s megkért, hogy folytassam azt, sőt, felelteseim alezredek előléptetését is kilátásba helyeztek — nemet mondtam. Hogy miért? Megelégedtem a számtalan „El Málé Ráchámim” énekléssel.

Mit csinál majd ezután, hiszen még fiatal ahhoz, hogy „nyugdíjas” legyen. A bát-jámi Vallási Tanács égisze alatt működő nyugdíjasok klubja, valamint egy bár-micvékat előkészítő

intézet élén áll. Az utóbbiban nemcsak munkakört, hanem hivatást is lát. Ugyanis itt nem csupán magára a bár-micvéra való előkészítést tanítják, mint inkább a zsidóság-tudat elmélyítésére törekednek. A tanulók, akik majdnem 99 százaléka valóságosan házakból került hozzájuk.

Utolsó kérdés gyanánt szeret-

Helyettem kis virág...

A virág a szerelem nyelve és ez a nyelv oly gazdag, mint ami ilyen beláthatatlanul dus a virágok végtelen változatossága. S mindez nem csak „szóvirág”; már nem egy olyan szerző akadt aki a virágnyelv teljes szótárát összeállította.

Tíz és tizezer év óta a virág a legegyszerűbb hajlékoknak is díszítő eleme, s nehéz a földön olyan embercsoportot lelmi, amely ne becsülné meg a virágok szép ségét. Az általános emberi kultúra része a virágszeretet: Japánban például a nemzet jelképe a cseresznyefavirág. S mikor a bimbók kinyílnak, az ott országos ünnep. Ha mások száz és száz virág leírását és jelentőségét foglalják könyvbe, Japánban egyedül a cseresznyefa virágának bőséges irodalma van.

Az emberek évezredek óta felejtik ki virággal vágyaikat, érzelmeiket, reményeiket. Volt nem egy olyan vallás, amelynek a hívei csak virágot áldoztak az isteneknek. A régi Egyiptom kultúrájában, a görög mitológiában, de még az északi mon dákban is állandó elem a virágok szépsége, gyögyvereie, némely helyütt még ételekbe is használják virágoikat. Kitiintetés és diadal jelképe a virág, leg főképpen azonban a szerelemé, a megbecsülésé és a ragaszkodásé.

A virágnyelv tudományos neve: floreográfia, s e nyelv szavai olykor meggyőzőbbek a beszédnél és az írásnál is. Két vagy három virág azonban már teljes mondat lehet, üzenet, nyilatkozat, adott esetben pedig a szeretők titkos nyelve.

A virágokat hazánkban is nagyon szeretik, de virágkereskedéseink ma még fejlődésük leg első stádiumánál tartanak csak. A nyugati nagyvárosok jobb valamint egy bár-micvékat előkészítő

nénk választ kapni arra, hogy az elmúlt harminc év alatt miért nem szerepelt a különböző magyar-zsidó szervezetek s egyesületek előtt?

— Válaszom nagyon egyszerű. Magyar-zsidó egyesületek soha nem hívtak meg, a magam részéről pedig szerénytelenségnek tartottam volna ha önként jelentkezem.

mesztési tankönyvet is árusítanak, nem beszélve a válogatott magvak, csemeték, dugványok nagy választékáról. Csatlakozott nemrég hozzájuk egy egyetemi hallgatónk, aki könyvet írt nem régebben „A virágok nyelvéről”, amiből itt adunk néhány szemelvényt.

A róza a világ legtöbb népénél a női termékenység, az érzéki szerelmet, a tavaszt, a fiataliságot jelképezi. A vörös és fehér róza ugyanabban a csoportban az egység jele.

A liliom a görög mitológia szerint Herának, Zeusz hitvesének a tejéből fakadt és a tisztaság jelképe. A fehér liliom a menyegző.

Az iris a fürgé beszéd, a meggyőző erő, a remény és az isteni kegyelembe vetett hit szimbóluma.

A krizantémot sok helyütt aranyvirágnak nevezik, leginkább a Távolkeleten kedvelik, s a napot, a bőséget és a boldogságot jelképezi.

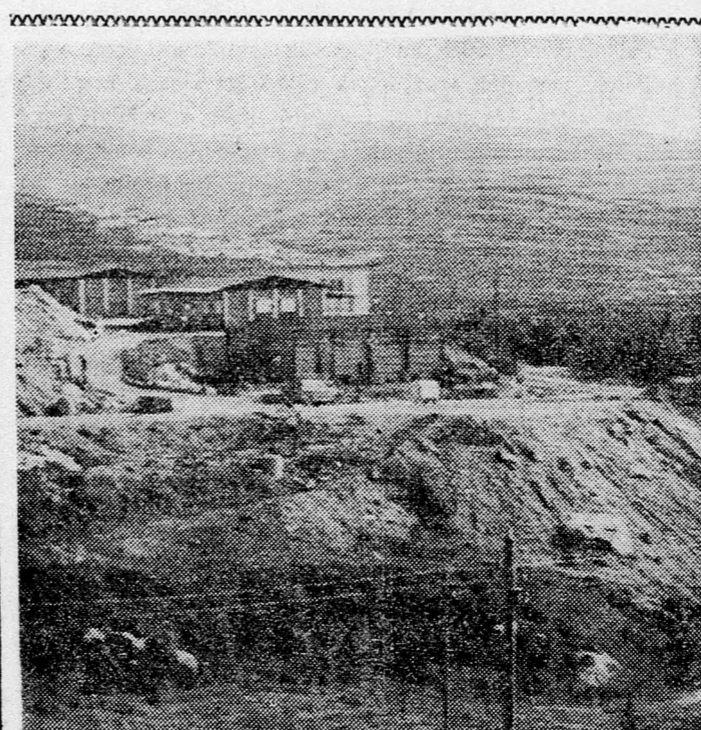
A szegfű a csodálat, bámulat és házasság jelképe, a nárcisz pedig a görög mitológiában az a szépséges ifjú pásztor, aki megpillantotta magát a forrás viztükrében és oly reménytelenül beleszeretett önmagába, hogy az istenek megkönnyítették rajta és virággá változtatták. Önimádó ma is akad bőszen, de az istenek nem könnyülnek meg se rajta, se rajtuk.

A mandula virága a tavaszt, az élet megújulását jelzi, a pipacs pedig, amelynek héber neve, a „kálánia”, a menyasszony szóból ered, nálunk a jegyesség virága, de legtöbb népnél éppen a hűtlenségé.

A nefelejes nevéhez nem kell magyarázatot fűzni, az oroszlanfű ugyancsak a hűség jele, a jázmin a szerelmet az édességgel kapcsolja össze, az ópiummák pedig a kábulatra, a feledésre utal. Ezt ne küldjük imádot-tunknak.

Az orchidea, ez a ritka és drága virág a nyugati hagyományokban sokáig férfijelkép volt, mivel azonban igen borsos az ára, nagyon is tanácsos hölgyeknek küldeni, akiknek mindig jól esik, ha imádójuk anyagi áldozatokra is hajlandó miattuk.

Bájos csokrokat lehet természetesen vadvirágokból is előállítani, de mindig ügyeljünk arra, hogy a természetvédelmi előírások által tiltott, mert kiveszőben lévő mezei virágokat ne nagyon tépdessünk. Ha már sehogy sem találunk letéphető virágot, akkor ne felejtsük el, hogy a virág és a mellé tűzött névjegy „Helyettem kis virág...” üzenete helyett lehet hölgyünknek egyebet is küldeni, legfeljebb a névjegyre azt írjuk, hogy „Kis virág helyett...”

Kadumim, nagyságban a második település Somronban

LESLIE EPSTEIN

A STEINWAY KVINTETT

X.

— Azt hiszem legfőbb ideje, hogy elmenjek. Végül is ez nem görög vendéglő. Egyszerűen tévedtem, amikor erre jöttem. Bár kivétel történt. Én nem vagyok zsidó. Görög vagyok, és választékos stílusban beszélek. Is ten önökkel!

A kövér férfi az asztalok közt a helyiség kijáratára felment. Mosk, a pincér részutason közelített hozzá.

— Hé, Prinzmettel, itt felejtette a kabátját.

— Igen, igen, persze, milyen boldogság. — Egyik karjával a felöltőjébe bujva, a vendég az ajtóhoz ért. A tetem azonban eltorlaszolta útját. Egy pillanatra megtorpant. Mintha átforrósodott volna V. V. Stutchkoff, és olyan vörösre színt a szíve. Némi büszkeséggel nézett. Prinzmettel vállá lehanyatlott. A padlón huzta maga után a szép kabátját. A falhoz ment, és leült.

— Pop! Azt hiszem, mindenki felugrott. Majd újra hallatszott a hang: pop! A két mindenre elszánt fickó kinyitott egy-egy doboz Ballantine sör.

V.

Üdvözlök, barátaim! Leib Gold-korn visszatér! Nézzék csak, ha ha, reszket a kezem! És nem a hideg miatt. A házban még mindig meleg van. Bizony, tizenkét esztendeje nem reszketek így az újaim, amióta egy zöld nadrágos alak elvette a fuvólátom, egy eredeti Rudal & Rose-t, amely egy évszázaddal azelőtt készült Londonban. Ime, itt egy palack Mission Bell bor, kaliforniai termék. Negyvenkilenc cent be kerül egy negyed liter. Alig néhány perccel ezelőtt néztem be az italkereskedés helyiségébe, ahol rendszeresen vásárolom a szilvanáinkat. Most fordult először elő, hogy nem adtak hitelre egy üveget. — A tulaj utasítása. — És hol a főnök, az a Hernan nevű zsidó ember, akit tizenhárom vagy tizennégy éve ismerlek? — Ebedel. — Mikor jön vissza? — Nem jön vissza. — Mire kifejtetem, hogy itt valami tévedés forog fenn. — Nézze, fiatal ember, én állampolgár vagyok. Zeneművész, és a legutóbbi időm állásban voltam. Csak egy üveg sligovicát. Egy kicsit. Hermannak nem kell megtudnia.

Barátaim, a spanyol határtól csaknem addig, anélkül, hogy az asztalra hajóra szállhattam, arra kényszerültem, hogy a legeslegelő képességű maskarák öltsem magamra: csikós inget, nemezkalapot, s a nyakamba fokhagymafüszereket. De a meghurcoltatásoknak mind a mélypontjain, amikor fél lábom kellett ugrálnom s hozzá népi dallamokat dudoltam, még akkor se lettem — én, a Bécsi Opera zenekarának egykori tagja — úgy megaláztatva, mint amikor ettől az Eisenhower-zubbonyos kis mitugrástól voltam kénytelen szívességet kérni. Kíváncsi voltam, hogy a zsebemből egy néveddollárt meg valami aprót. És pontosan abban a pillanatban, amikor egyenként leszámoltam a négy centest, akkor kezdett reszketni a kezem.

Ennek a bornak erősen kénes a zamata. Mein Gott! A napfény felé tartva alig lehet átlátni rajta! Meg se innám, ha nem ért volna épp egy órával ezelőtt rendkívüli idegmegszáradtatás. Mi volt az a megrázkódtatás?

Nagy ijedelem, melyet a feleségem, Clara okozott. Nem is tudom, mi lehetett az, ami arra figyelmeztetett, hogy valami nincs rendjén. Ha az ember hosszú éveket együtt él valakivel, ki fejlődnek bizonyos ösztönös megérzése. Én most a konyhaablak melletti széken ülve beszéltem önmagammal. Ebből a helyzetből az ajtónyíláson át odalátok a tévékészülék hátlapjára meg a heverő végére. Ugy tünd, hogy minden rendben van, kivéve, hogy Clara a déli hőségben a padlóra rugta az ágytakaróját. Valahogy zavart engem a meztelen lábának a látványa. Felálltam, és bementem a szobába. Le dobtam a főkötőjét meg a hálóingét is, és a lepedők úgy tekeredtek a testére, mint a kötél. A szája nyitva volt. Nyitva a szeme is. Kóma? Ha!al? Tényleg meghalt? Valamilyen okból — de nem, nem is volt rá okom, egyszerűen örültség volt — megfordultam, hogy megnézzem, mi megy a tévében. Valami filmet vetítettek: férfiak és nők utaztak egy északkeletre, s közben beszélgettek. De a készülék rossz szul állították be a vízszintes meg a függőleges szabályozót, és ennek következtében a színészek feje eltorzult, felcsuszott a képernyő tetejére, s alul újra megjelent. Clara ijesztő hangon lélegetett. Ugy hangzott, mintha valaki a levegőben fuldokolna. És ezzel a hörgéssel kezdett újra lélegezni. Gégegyulladás! Súlyos gégegyulladás! Nem vagyok gyenge férfi. Átvittem a feleségemet a fürdőszobába, és kinyitottam a lád forróvizet csatlakoztatva. A helyiség egy pillanat alatt megtelt a gőzzel, és elmult a krízis, melyet a nválkahártya valamiféle kiszáradása okozott.

Egyik teherautó a másik után díjbörög a Columbus Avenue-n, úgyhogy a saját szavaimat is alig hallom. Az én gégeintet is érejt a bor. Nem is beszéltek többet a három hónap előtti eseményekről. Miért is mondanám tovább? Mi az, amit még szeretnének megtudni? Meglepetések nincsenek. Hogy is lehetnének meglepetések, amikor én magam itt vagyok, életben maradtam, s most személyesen beszélek önökhez? A feszültséget kiváltó tényező megszűnt. Ha mégis többet akarnak megtudni, az már csak közönséges szenzációhajászás. Van a Steinway étterem bárpultjánál egy szélmalom alakú, kivilágított sörreklám-óra. Azt sürin megnéztük. Mi ugyan is nem tudtuk a történet végét; számunkra megmaradt a feszültség, és tudatlanságunkban úgy hittük, hogy minden egyes elröppenő óra gyászos végzetükhöz sodor minket közelebb. Iszonyu! Éjszaka a reggelért imádkoztunk, de amikor eljött a fenyegető veszedelmeivel, bántalmazásokkal, eszeveszett követelésekkel terhes reggel, újra azért imádkoztunk, hogy éjszaka legyen.

Délfelé hirtelen rosszabbodott A. Baer állapota. Folyton a padlóra kötött. A ruháját is sőt foltok lepték el.

— Naronim! Idiotin! Zej valen custeren jiddise geseften. Reiszten jiddise bard. Farnichten jiddise kultur. Laifisz! Behaltcach! Dosz iz á tojt lager!

Én magam kamaszkoromban teljesen elfelejtettem a jiddis

nyelvet — helyette Schnitzlerrel meg Karl Krausszal ismerkedtem meg —, s ez olyan hiányosság maradt az ismereteim tárában, amit sose pótoltam. De ha valaki jól tud németül, annyit feltétlenül megérthetett, hogy az öregur összetévesztette ezeket a spanyol betörőket a Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei tagjaival. Ami már a múlté.

A többiek állapota is rosszabbodott. Emlékeznék, ugye hogy Salpeter arra kényszerült, hogy a vízhatlan köpenye nélkül töltsen az éjszakát? Most időnként nagyokat tüszentett, s jól látszott az orra hegye alatt egy kövér csepp. Hurut. Aztán meg Tartakower nyaka, mely olyanformán merevedett meg, mint amikor a hegédius az állával támasztja meg hegédiuját. A vendégek — még Fuchs doktor is — kénytelenek voltak időről időre kimenni a férfivécébe vagy a női vécébe. Az én szememben a legszomorúbb állapotba mégis a bibor ruhás nő került, az, aki reggel hajszál híján egy kimondhatóan cselekedet áldozata lett. Most ott ücsörgött a bárpult horgany lapján, s kezével megmérgette, pontosabban: úgy tett, mintha megérintené a gyöngysort, amely már nem volt a nyakán. Egyik lábát átvette a másikon, és fel-le lóbálta; az egyik cipő csak a pántján csüngött a lábfejről. Mosolygott, kacarászott, és — hát ne facsarodjon el az ember szíve? — csabos grimaszokat vágott Jesus felé, akit az átélte izgalom hatására korábbi partnerének, annak a bizonyos uriembernek velt.

„Minden elsilányul!” — jegyezte meg hajdanán Sigmund Freud, aki a Berggasse 19-ben lakott, csak néhány saroknyira az én kamaszkori otthonomtól —, „semmi se megy jobban”. A híres elmeorvos ezt persze élő személyekre értette, de ez a mondás a Steinway étteremben ezen a szerdai délutánon a halottakra is vonatkozott. Ezzel Vivian Stutchkoff hullájára utalok, amely most már minden kétséget kizáróan bizálott. A helyiségben nem volt hőség, bár kellemetlenül átmelegedett. A legnagyobb gondot a levegőtleniség okozta. A külvilágból egyetlen friss fuvallat sem ért el hozzánk. Rétegekben lebegett a fejük fölött Tartakower meg a többiek cigarettafüstje. És minden lélegzetvételnél, meg ha a szánon keresztül szívtuk is, beáramlott az a szag — roppant nehéz az egyik érzékszerv által észlelt dolgot egy másiknak a nyelvzetébe áttenni: sűrű, édes és ugyanakkor csipős szag. Kissé a bakancs, kissé, mint a köménymagé.

— Büzlik — mondta Mosk, a litván pincér. — Phi!

Valamilyen okból kifolyólag fel is puffadt. Stutchkoff, aki addig is hatalmas lenyugvó méretű volt, kezdett még jobban feldagadni — nem drámaiban, nem egyik pillanatról a másikra, hanem folyamatosan, mint a megkelő kenyér. Mire két óra lett, megfeszültek a gombjai, némelyik le is pattant. De a legkínosabb átalakulást talán az jelezte, ahogyan a bőr szinte megváltozott. Reggel még friss és rózsás volt, mintha valami csoda révén elevenen fagyott volna meg.

(Folytatjuk)

MIRŐL IR A HÉBER SAJTÓ

AZ ISZRAÉLI MAFFIA AMERIKÁBAN

(Folytatás a 3. oldalról)

személtizmusból domborítják ki annyira az izraeli bűnözők ügyét. Igaz, hogy van antiszemizmus az Egyesült Államokban, azonban az amerikaiakat azért érdekli annyira az izraeliek bűnözése, mert az amerikai zsidó bűnözők száma elenyészően csekély, a lakosság közötti arányszámukhoz viszonyítva. Az amerikai börtönök tele vannak olasz, ir, porto-ricói és mexikói származású bűnözőkkel; zsidó alig akad közöttük. És imte szerencsétlenségünkre jönnek az izraeliek és emelik a bűnözők arányszámát. Nem egy amerikai mondta, nem rosszulindult, hanem elnöző mosollyal, hogy ez olyan arány, amely nem hárommillió, hanem 30–40 millió lakosu állam bűnözési arányának felel meg.

— *Hány izraelinek van része az amerikai bűnözésben? Van alapja annak a feltetelezésnek, hogy 2000 a számuk?*

— Nem. Ez túlzás. Ha komoly bűnözésre, nem pedig jelentéktelenebb tolvajlásra gondolunk, úgy nagyonis túlzott ez a szám. Az izraeli bűnözők két csoportra oszlanak Amerikában: akik Los Angelesben működnek, és akik Amerika városában. A los-angelesi bűnözők valóban szervezettek, ez a csoport közös célért, bizonyos vezetőség irányítása alatt működik. A többi izraeli bűnöző nem tartozik szervezetekhez. Külön-külön, vagy kettes-hármas csoportokban működnek. A los-angelesi maffiához 150–200 izraeli tartozik, akik azonban különböző célokra, alkalmilag felhasználják más izraeli bűnözőket. A maffia vezetősége 10–15 tagból áll, ezek állítják meg a különböző célkitűzéseket és a végrehajtás módját. Parancsukat fellebbezés nélkül kell végrehajtani és aki nem teljesíti utasításait, azt megbüntetik.

— *Hogyan épült ki ez a maffia?*

— Az ügy 12–13 évvel ezelőtt kezdődött. Az első két Jamból érkeztek. Az „alapító” Amnon Bachsuán, nem tartozott az izraeli „nehéz” bűnözők közé, prostitúcióval és kábítószerrel foglalkozott. Később csatlakozott hozzá testvére, valamint unokatestvére és néhány barátja. Ez a szervezkedés azután hatalmas hálózattá bővült ki, amely ma főleg kábítószer-kereskedéssel foglalkozik, azonban „mellékesen” gyújtogatásokkal is. A gyújtogatások a „protektion”-nal kapcsolatosak, ha bizonyos üzlet-tulajdonosok nem fizetik meg a magas „biztosítási díjakat”. Más esetekben az történik, hogy megvásárolnak csőd előtt álló üzleteket, azt magas összegre bebiztosítják, majd felgyújtják.

— *A rendőrség és a biztosítási vállalatok nem tudnak erről?*

— Tudnak, de mennivén. Csak hogy ez nem elég. Bizonyítani kell a törvény előtt, ez pedig nagyon nehéz, mert a gyújtogatók nagy szakértelemmel működnek. A biztosító társaságok várnak egy fél évig, egy évis, — végül azonban fizetnek az üzlettulajdonosnak, aki rendszerint maga, a gyújtogató.

— *Hány izraeli bűnöző működik Los Angelesben kívül?*

— Három-négy száz, főleg New Yorkban, de más nagyvárosokban is.

— *Mi volt a legsúlyosabb bűntény, amit izraeli bűnözők elkövettek?*

— A Reuven-házaspár meggyilkolása 1979 októberében, egy los-angelesi szállodában. Az amerikai bűnözést megszegényítő brutalitással követték el a tettet. Az áldozatok holttestét feldarabolták és szemetes zacskókba helyezve rakták le őt, egymástól távolos helyen Los Angelesben. Egy kutyaeledelt kereső férfi találta meg az egyik zacskót — különben nem derült volna ki az egész ügy és a holttestek eltűntek volna a szemétfeldolgozó telepen. Eli Reuvent és feleségét azért gyilkolták meg, mert azt gyanították, hogy „önálló” kábítószer-kereskedelmet folytattak a maffia keretein kívül. A gyilkosságot Jozsef Ávitál és Jozsef Zácháriá követte el. A gyilkosság helyén ujjlenyomatokat találtak és az izraeli rendőrség segítségével 48 órán belül kiderült a tettesek személyazonossága.

— *Beszélt ön amerikai zsidókkal az izraeli jórédok bűnözéséről?*

— Többször is. Nagyon szellemik magukat és tartanak az antiszemizmus fokozódásától. Ez az ügy nem egyszer befolyásolja amerikai zsidók kapcsolatait is Izraelhez.

1981. november 24. kedd 542. Chesván 27.

I. MŰSOR

7:07: Regeli koncert, 11:15: Elemistáknak, 12:05: Vonós hangszerek, 13:00: Operarészletek, — 14:10: Gyerekeknek, 15:25: Szabadegyetem, 16:05: Hangok és árnyak, 16:40: Műgyűjtőknek, 17:35: Oléknak, 20:05: Szabadegyetem, 20:35: Fialat zenészek művei, 22:30: Katedra, — 23:00: Rádióvíta, 0:10: Barokk zene, 1:10: Hátikvá.

II. MŰSOR

8:10: Reggeli zenés magazin, 12:05: Helvek és emberek, — 12:30: Fűber dalok, 14:10: Szórakoztató műsor, 16:10: Fényező, 17:10: Kincskeresés, — 19:45: Sport, 20:10: Folklor műsor, 21:05: Cházánut, 22:05: Balesetmegelőzés, 23:05: Kettő együtt és külön-külön, — 1:10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

9:05: Éppen most, 11:05: Mint egykor, 12:05: Izraeli tél, 14:05: Kettőtől négyig, 16:05: Délután négykor, 17:50: Sport, 18:05: A hadseregben, 19:05: Zeneigyi magazin, 20:05: Rockzene, 21:35: Szabadegyetem, 22:05: Jazz, — 23:05: Erec-jisraéli emlékek, — 0:05: Fűjeli madarak, 2:05: Tar ka műsor reggel 6 óráig.

POSTAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

1981 szeptember 1-től 1 havi előfizetés az UJ KELETRE 112.50 sekel értékű táblaletáddal az esedékes összeget ezen az áron fizessék be a hónap elején. A kiadóhivatal

NOV. 24. KEDD

- 17:30: RAJZFILMEK
- 18:00: „GYORSABBAN, MAGASABBRA, ÉROSEBBEN” — Sportműsor az ifjuságnak
- 18:32: A HÉT ORIÁS — „Az okos delfinek”
- 18:45: UJITASOK ÉS TALÁL-MÁNYOK
- 19:00: MŰVÉSZETI MAGAZIN
- 20:00: RÓVID HIREK
- 20:03: „TANULJUNK ARABUL” — levezeti Sájke Ofir
- 20:25: „MÉG EGY SLÁGER” — Kedvelt héber dalok Gáli Atári, Cvika Pick, Arik Szinai, Ofra Cházá és más előadásában
- 20:50: KIRÁNDULÁSI TANÁCSADÁS
- 21:00: MÁBÁT HIRMAGAZIN
- 21:30: KOL-RO TEK
- 22:00: „SCOOP” — A filmdráma politikai korrupcióról szól. Egy kislányt elszól az autó és kiderül, hogy a tett helyszínéről megszökött sofőr egy aktív miniszter. Az ügy természetesen karrierjébe kerülhet és ezért igyekeznek eltussolni azt és a dolgot felfedő újságrót elbocsátják. Főszereplők: Lloyd Bochner, Scott Hyland és Sabina Maydele
- 22:50: NERO WOLFE — „Hálál a küszöbön”
- 23:45: Egy mondat a Szentírásból. HIREK.

ISKOLATÉVÉ

- 8:15: Számítan a 6. osztálynak
- 8:30: Anecol a 8. osztálynak
- 8:55: Tanácsadás
- 9:20: Anecol a 7. osztálynak
- 9:40: Óvodásoknak
- 10:10: Anecol a 6. osztálynak
- 10:25: Főnyvverszet
- 10:45: Természettudomány az 5–6. osztálynak
- 11:05: Számítan az 5. osztálynak
- 11:20: Anecol a 6. osztálynak
- 11:40: Irodalom
- 12:00: Fűdráj az 5–6. osztálynak
- 12:30: Anecol a 9. osztálynak
- 13:00: Biológia a 9–12. osztálynak
- 13:35: Anecol a 9. osztálynak
- 15:00: Lelekésműtélés
- 16:00: Mire fel?
- 16:30: SZABADEGYETEM

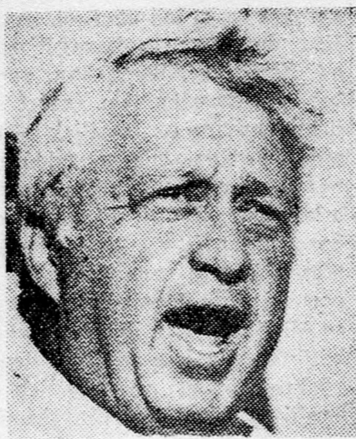
A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA

- ALLENBY: A közlegény kalandjai
- BEN JEHUDA: Montenegro
- CAFON: A szembenlévő asszony
- CINEMA 1: Megbolondítjuk a tanárokat és sikerül a vizsgánk
- CINEMA 2: Moszkva nem hisz a könnyekben
- DEKEL: A világ örült története
- ESZTER: A célpont: maneken
- GÁT: Don Giovanni
- GORDON: A falusi lány
- HOD: Minden gyanun felül
- LIMOR: Tarzan, az erdők királya
- MAXIM: A postás kétszer eszenget
- MOGRAE: Tűzhegyen
- ORLI: Morant hadnagy pere
- PARISZ: Csodálatos örület
- PEER: A testőröm
- SACHAF: Az első szerelem
- STUDIO: A francia tszt szerelme
- TCHÉLET: Az ügyefogyott
- TEL-AVIV: Az elveszet láda elrabló

Sáron titkos látogatást tett néhány afrikai államban

Allítólag katonai és gazdasági segínyt ajánlott a diplomáciai kapcsolatok újrafelvétele ellenében

Ariel Sáron hadügyminiszter, öt vezető kormánytisztviselőből álló küldöttség élén a múlt héten titkos látogatást tett néhány nyugat- és közép-afrikai ország fővárosában...

SÁRON Afrikában járt?

Libia Csádba való benyomulása arra késztet néhány afrikai államban, hogy Jeruzsálem hisz abban, hogy...

Mint ismeretes, az afrikai államok nagy többsége megszakitotta Izráellel a diplomáciai kapcsolatot 1973-ban...

Reagan elnök utasítása értelmében nyolc napra megtiltották a szovjet Aeroflot repülőgépeknek, hogy leszálljanak az Egyesült Államok területén...

Brznyejev Bonndban... Leonid Brznyejev, a Szovjetunió elnökének és pártfőtitkárának nyugat-németországi látogatása világszerte nagy figyelmet keltett...

Brezsnyejev Bonndban... Mint ismeretes, alig néhány nappal a látogatás előtt a két állam elvileg megegyezett abban, hogy a Szovjetunió évtizedeken át hatalmas mennyiségű földgázt szállít Nyugat-Németországnak...

Amerikában természetesen nagy fokú visszafogást váltott ki hivatalos körökben, a szovjet-német megállapodás a földgáz ügyében...

A NEMETEK SZERENCSÉJE...

Simon Peresz, a Munkapárt főtitkára, aki az izráeli-nyugat-német baráti társaság elnöke, hivatalában fogadta a Bundestag három képviselőjét...

Peresz a beszélgetés során arról panaszkodott vendégeinek, hogy a Dávár, amely a legközelebb áll a munkásmozgalomhoz, csak cikkeinek 30 százalékát fordítja a Likud bírálataira...

A Hisztadrut tiltakozó akcióra készül

A pénzügyminiszter illetéktelenül beavatkozik a munkaadók és dolgozók közötti szabad tárgyalásokba

A Hisztadrut elhatározta, hogy több ezer üzemi bizottságot felálló tiltakozó akciói kezdeményez — s ezen belül valószínűleg hatalmas tömegtüntetésre is sor kerül...

Jeruchám Mesel, a Hisztadrut főtitkára a Központi Tanács ülésén azt mondta, hogy a pénzügyminiszter alá akarja ásní a Hisztadrutot, s megfélemlítésekkel és fenyegetésekkel meg akarja kériálni a határozatait.

A Hisztadrut Központi Tanácsának ülésén hosszasan tárgyaltak a legutóbbi El Al sztrájk vélteteiről, valamint a pénzügyminiszter azon kezdeményezéséről, hogy törvényt készítsen benyújtani a drágasági pótlék 100 százalékos kifizetéséről anélkül, hogy lehetővé tenné a béremelési követelések benyújtását...

Az ülés során Jisráél Készár, a szakmai részleg vezetője éles szavakkal bírálta az El Al üzemi bizottságait és többek között kijelentette, hogy a jövőben csak azzal a feltétellel hajlandó beavatkozni az El Al dolgozóinak munkaviszályába...

„A békefolyamat 1982 áprilisa után is folytatódik és Mubárak elnök a Szádát által kijelölt uton jár” — mondotta Szádát Murtáda, Egyiptom izráeli nagykövete Haifán a néhai Szádát elnök emlékére tartott összejövetelen.

Az ülés második részében a bérpolitikával, illetve a pénzügyminiszter ezzel kapcsolatos kijelentéseivel foglalkoztak és egyhangulag az volt a vélemény, hogy elfogadhatatlan Áridornak az a kezdeményezése, hogy teljes drágasági pótlékot fizessenek...

Advertisement for Ferenc Kohn, a family of mourners. Text: Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk férjem, apám és nagyapánk KOHN FERENC Ditro — Rámát-Gán elhunytát. Temetése ma, kedden 1981 november 24-ikén délután 2 órakor a choloni temetőben.

A NAGYVILÁGBÓL

KISSINGER KUTYASZORITÓBAN

A felháborodott brazil diákok parádicsommal és követdobálták meg dr. Henry Kissingert, a rendőrség páncélaufóban szabadított ki szorult helyzetéből. Ezt megelőzően a volt amerikai külügyminiszter több, mint két órát töltött a haragvó diákok gyűrűjében...

A szokatlanul nagy diákharang oka az volt, hogy a súlyos anyagi nehézségekkel küzdő egyetem ezért az egyetlen előadásért 15 ezer dollár honoráriumot fizetett Kissingernek és a diákok ezt az összeget „sokallották”.

VÁLÓOK

LONDON. — Vivian Leight, a világhírű filmszínész, aki husz éven át volt Sir Lawrence Olivier, a nem kevésbé híres angol színész felesége, pokollá tette férje életét, nem sokkal azután, hogy eljásztotta az „Elfújta a szél” című nagyszerű film főszerepét...

A BOTRÁNYOS MAJOM

ROSARIO. — A rendőrség beidézte a helyi állatkertben őrzött majmok egyikét, mondván, hogy rendkívül kényes ügyben ki akar ják hallgatni. A szokatlan rendőrségi idézés előzménye az, hogy a városban lakó asszonyok egyiké panaszt emelt a majom ellen...

NÁLUK IS...

BUENOS AIRES. — Jacob Dickmann kereskedő 30 évvel ezelőtt, pontosan 1951. július 16-án kényényt nyújtott be, hogy szereljenek be telefont az üzletébe. A kereskedő öt évvel később meghalt, de még időben gondoskodott arról, hogy fia felújítsa a telefon-kérvényt...

UJ KELET

770 Tel-Aviv, Hárakevet 52 FUGGETILEN NAPILAP Telefon: 330011 Főszerkesztő: S. HIMMELFARB

A HOPPNMARADT FÉRJECSKE

LONDON. — Az angol fővárosban élő Lewis O'Briant ki-